

Dosarul nr. 2ra-23/23
2-20132977-01-2ra-05012023

Prima instanță - (Judecătoria Chișinău, sediul Centru) jud. L. Mitrofan
Instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) jud. L. Pruteanu, I. Țurcan, I. Cotruță

ÎNCHEIERE

1 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de avocatul Eduard Calmațui în numele și interesele lui Victor Ioniță,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Victor Ioniță împotriva Companiei de Asigurări „Moldasig” Societate pe Acțiuni, intervenient accesoriu Marin Rău, cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 20 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 26 octombrie 2020, avocatul Calmațui Eduard, acționând în numele și interesele lui Victor Ioniță, a depus cerere de chemare în judecată împotriva CA „Moldasig” SA, intervenient accesoriu Marin Rău, solicitând încasarea de la CA „Moldasig” SA a sumei de 30 630,21 lei cu titlu de despăgubire de asigurare, a cheltuielilor privind achitarea taxei de stat în mărime de 983,00 lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 8 000 lei.

În motivarea acțiuni, a indicat că la 5 iunie 2020, a avut loc accidentul rutier, cu implicarea autovehiculului Toyota Rav4, cu n/î: xxxxx și autovehiculul Toyota Prius, cu n/î: xxxxx.

Vinovat de producerea accidentului este șoferul autovehiculului de model Toyota Prius, cu n/î: xxxxx, care deținea polița de asigurare de la asigurătorul CA „Moldasig” SA.

La 10 iunie 2020, reclamantul a depus la compania pârâtă cerere de despăgubire.

La 12 iunie 2020, reprezentantul pârâtei, SRL „Serversor Auto” și evaluatorul independent SRL „Expertauto-Plus” au examinat autovehiculul reclamantului de model Toyota Rav4, cu n/î: xxxxx.

Ulterior, reclamantul a fost contactat de către reprezentantul pârâtei și I s-a comunicat că a fost stabilită despăgubirea de asigurare și să se prezinte la sediul pârâtei pentru a-i prezenta acordul, astfel, pârâta i-a propus reclamantului plata despăgubirii în cuantum de 39 227,50 lei.

Constatând că acest cuantum nu acoperă integral prejudiciul suportat, reclamantul a refuzat să semneze acordul și a depus către pârâtă o cerere prin care a solicitat recalcularea cuantumului despăgubirii de asigurare.

Ulterior, pârâta a recalculat și i-a propus reclamantului despăgubire de asigurare în cuantum de 44 954,50 lei, însă și această sumă nu acoperă integral prejudiciul suportat de către reclamant.

La 12 iunie 2020, SRL „Expertauto-Plus”, în persoana expertului-evaluator, Ciobanu Adrian a efectuat examinarea nemijlocită a autovehiculului de model „Toyota Rav4”, cu n/î: xxxx, anul fabricăm 2017, nr. caroseriei: xxxxx, care aparține lui Victor Ioniță.

În urma examinării, a fost întocmit actul de examinare a mijlocului de transport auto nr. 1261/06A din 12 iunie 2020.

A menționat că, expertul-evaluator, Ciobanu Adrian, a stabilit costul recondiționării autovehiculului sus-menționat, cu folosirea de piese fost folosite și aftermarket însă, în baza scrisorii de informare expediată de către SRL „Continent” Toyota Centru Chișinău, s-a constatat că autovehiculul de model Toyota Rav 4, cu VIN: xxxxx a fost produs în septembrie 2017, deci la momentul producerii accidentului rutier autovehiculul avea 2 ani și 9 luni.

Astfel, avocatul a depus la SRL „Expertauto-Plus” cerere prin care a solicitat de a modifica raportul de evaluare nr. 1261/06A efectuat în baza actului de examinare a mijlocului de transport auto nr. 1261/A din 12 iunie 2020 cu stabilirea costului pentru recondiționarea autovehiculului de model Toyota RAV4, cu n/î: xxxxx, cu utilizarea de piese noi originale.

Ulterior, SRL „Expertauto-Plus” a întocmit raportul de evaluare a pagubei nr.1261/06A(1) prin care a stabilit că, costul pentru recondiționarea autovehiculului de model Toyota Rav4, cu n/î: xxxxx constituite 94 469,93 lei.

La 1 august 2020, avocatul a depus la pârâtă o cerere prin care a solicitat reexaminarea dosarului de daune nr. D/RCA/20-815 din 10 iunie 2020 și acordarea despăgubirii de asigurare reclamantului, pentru deteriorarea autovehiculului de model Toyota Rav4, cu n/î: xxxxx, cu utilizarea de piese originale noi din motiv că autovehiculul menționat are până la 3 ani și un parcurs de până la 100 000 km, în cuantum total de 94 469,93 lei, în conformitate cu raportul de evaluare nr.1261/06A(1).

Ulterior, CA „Moldasig” SA a emis decizia nr. 2716 din 13 august 2020, cu care reclamantul a luat cunoștință la data de 11 noiembrie 2020.

Prin decizia menționată, CA „Moldasig” SA a informat asupra faptului că din cuantumul despăgubirii de asigurare a fost exclusă Taxa pe Valoare Adăugată, micșorând-o astfel până la suma de 78 724,94 lei, iar pentru recalcularea despăgubirii de asigurare s-a calculat valoarea medie între raportul efectuat de către SRL „SerVerSor Auto” și SRL „Expertauto-Plus”, calculând astfel că despăgubirea de asigurare va constitui 61 839,72 lei, adică cu 16 885,22 lei mai mult.

A menționat că, CA „Moldasig” SA a indicat că la calculul despăgubirii de asigurare costul reparației autovehiculului cu deducerea de 20% a TVA, menționând că în conformitate cu Codul fiscal despăgubirea de asigurare nu reprezintă un venit impozabil, cu privire la acest fapt menționăm că în conformitate cu art. 20 lit. a) Cod fiscal al Republicii Moldova, despăgubirea de asigurare nu reprezintă un venit impozabil, în acest sens, explicăm faptul că, reclamantul nu va fi obligat să plătească

impozitul pe venit din această sumă însă, Taxa pe Valoare Adăugată când vor fi procurate piesele auto va fi achitată de către reclamant, or, furnizorii de piese auto nu fac diferență dintre persoanele care au încasat despăgubire de asigurare și persoanele care nu au încasat despăgubire de asigurare, acest fapt este confirmat prin art. 95 din Codul fiscal.

Cu privire la faptul că CA „Moldasig” SA a calculat valoarea medie dintre raportul de evaluare efectuat de către SRL „SerVerSor Auto” și SRL „Expertauto-Plus”, a menționat că, SRL „SerVerSor Auto” a întocmit un raport de evaluare cu utilizarea de piese fost folosite și fabricate în bază de licență (aftermarket), însă reiterează faptul că autovehiculul reclamantului are o vechime de exploatare mai mică de 3 ani și un parcurs mai mic de 100 000 km, iar în temeiul art. 29 alin. (9) din Legea nr. 414 din 22 decembrie 2006, acest raport urma a fi efectuat cu utilizarea de piese și componente originale noi.

În conformitate cu art. 1 din Legea nr. 989 din 18 aprilie 2002 cu privire la activitatea de evaluare, evaluator poate fi persoană fizică cu o reputație bună, cu studii superioare corespunzătoare, titular al certificatului de calificare al evaluatorului, care posedă o experiență de muncă suficientă în domeniul evaluării, un înalt nivel profesional și competența necesară pentru desfășurarea activității de evaluare.

Astfel, SRL „SerVerSor Auto” pe lângă faptul că a întocmit un raport care contravine prevederilor art. 23 din Legea nr. 414 din 22 decembrie 2006, acesta nici nu a prezentat nici un certificat de competență sau măcar o diplomă prin care să se confirme că evaluatorul are cunoștințe în domeniul necesar.

Iar, SRL „ExpertautoPlus” este acreditată pentru a efectua expertiza și evaluarea mijloacelor de transport iar nemijlocit, evaluatorul are studii superioare de licență în ingineria și tehnologia transportului auto.

La fel, a indicat că la 21 iulie 2020, Victor Ionița, a încheiat contractul de asistență juridică nr. 264 pentru reprezentarea lui în vederea încasării despăgubirii de asigurare de la pârâta CA „Moldasig” SA în dosarul de daune nr. D/RCA/20- 815 din 7 iunie 2020, în instanța de judecată, negociind în acest sens onorariul avocatului în mărime de 8 000 lei.

Prin hotărârea din 19 octombrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Victor Ioniță împotriva CA „Moldasig” SA, intervenient accesoriu Marin Rău, cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare și compensarea cheltuielilor de judecată, ca neîntemeiată.

La 21 octombrie 2021, avocatul Eduard Calmațui, în interesele lui Victor Ioniță, a declarat apel împotriva hotărârii.

Prin decizia din 20 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de avocatul Eduard Calmațui în interesele lui Victor Ioniță și s-a menținut hotărârea din 19 octombrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

În motivarea deciziei emise, Colegiul instanței de apel a conchis că este întemeiată și legală concluzia instanței ierarhic inferioare și a reținut că raportul de constatare nr. 201096 din 20 iunie 2020 și raportul de constatare nr. 201096 din 7 august 2020, au fost întocmite în conformitate cu prevederile Legii nr. 414. Iar la materialele cauzei nu se regăsesc careva acte care ar confirma că automobilul a fost reparat și valoarea reală a pagubei este 94 469,93 lei.

La 14 decembrie 2022, avocatul Eduard Calmațui, în interesele lui Victor Ioniță, a declarat recurs împotriva deciziei din 20 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

solicitând admiterea acestuia, cu restituirea cauzei la rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului a invocat că decizia este neîntemeiată și pasibilă de a fi casată în baza temeiurilor de recurs prevăzute de art. 432 alin. (2) lit. a) și c) din Codul de procedură civilă.

A invocat că decizia instanței de apel este nemotivată, or, instanța de apel nu a făcut o analiză amplă a materialelor cauzei.

Consideră că instanța de apel urma să țină cont de faptul că autovehiculul avariat avea o vechime de exploatare de 2 ani și 9 luni, prin urmare, mențiunea din decizia curții de apel precum că hotărârea judecătorească este adoptată cu aplicarea corectă a legii materiale, este neîntemeiată, or instanța de fond nu a ținut cont de prevederile art. 23 alin. (9) al Legii 414 din 22 decembrie 2006.

Referitor la faptul că instanța de apel consideră raportul de constatare nr. 201096 din 20 iunie 2020 și raportul de constatare nr. 2010096 din 7 august 2020 au fost întocmite în conformitate cu prevederile Legii nr. 414 din 22 decembrie 2006, a menționat că în conformitate cu art. 1 din Legea nr. 989 din 18 aprilie 2002 cu privire la activitatea de evaluare, evaluator poate fi persoane fizici cu o reputație bună, cu studii superioare corespunzătoare, titular al certificatului de calificare al evaluatorului, care posedă o experiență de muncă suficientă în domeniul evaluării, un înalt nivel profesional și competență necesară pentru desfășurarea activității de evaluare, iar intimatul nu a prezentat nici o dovadă că SRL „SerVerSor Auto” este competentă să efectueze examinarea autovehiculelor avariate.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Materialele cauzei atestă că, copia deciziei integrale a instanței de apel a fost comunicată reprezentantului recurentului la 16 octombrie 2022, prin intermediul poștei electronice (f.d.158). Iar recursul a fost depus la 14 decembrie 2022 (f.d.166), în termen.

În conformitate cu art. din 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Copia cererii de recurs a fost expediată intimatului la 5 ianuarie 2022. Însă până la data examinării admisibilității recursului declarat, referința nu a fost depusă.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat de avocatul Eduard Calmațui în numele și interesele lui Victor Ioniță, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de avocatul Eduard Calmațui în numele și interesele lui Victor Ioniță.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh